

הטובים נגד הרעים / טלילה נבון

(מבוסס על המאמר מתוך "עיניים": "מלחמת בני אור בבני החושך")

ילדים רבים משחקים במשחקים שבהם קבוצה אחת מייצגת את ה'טובים', והאחרת את ה'רעים'. לפעמים ה'טובים' הם בעלי חיים קטנים, לפעמים אנשים תמימים ולפעמים דמויות של גיבורים, למשל, ספיידרמן או סופרמן. ה'רעים' הם דינוזאורים, דרקונים, עכבישי ענק או יצורים משונים ובדרך כלל מכוערים. כיצד קורה שבכל העולם ילדים שונים כל-כך זה מזה באופיים ובגילם ממציאים משחקים דומים כל-כך?

מלחמות בין 'טובים' ל'רעים' מתוארות לא רק במשחקי הדמיון אלא גם באין-ספור סיפורים ואגדות. למשל, בסיפורים על הארי פוטר, הנער מתמודד שוב ושוב כמעט לבדו עם כוחות הרשע, ובראשם וולדמורט עתיר הכוחות; ובסיפורים על שר הטבעות, הנער פרודו יוצא עם ידידו סם למסע ארוך בארצו של סאורון, והם מנצחים את כוחות הרוע.

מדוע הסיפור על מלחמות בין הטובים לרעים מושך אותנו כל-כך? יש הטוענים שבני האדם מרגישים עד כמה העולם גדול ומלא סכנות: אסונות טבע, תאונות, חיות טרף, פיגועים. לכן הם מזדהים עם החלשים ועם הטובים ורוצים לראות איך הם מנצחים בעורמתם את הרעים שוב ושוב.

ברונו בטלהיים היה חוקר של אגדות ושל מיתוסים (סיפורים על מעשיהם של האלים בימי קדם). הוא הגיע למסקנה שבכל אחד מאתנו יש אוסף של 'מפלצות', 'שדים' וגם 'גיבורים' ו'נסיכים'. אנו פוגשים את השדים ואת המפלצות שלנו כשאנחנו כועסים או רוצים לנקום ולפגוע במישהו אחר. אנחנו פוגשים את הגיבורים שלנו כאשר אנחנו מתגברים על פחד או כאשר אנחנו נדיבים אל מישהו אחר. על-פי דבריו של בטלהיים, הסיבה שאנחנו אוהבים כל-כך את הסיפורים האלה היא שהם נותנים לנו את ההרגשה שהטוב שבתוכנו ינצח את ה'מפלצות', וזה מנחם ומעודד אותנו.